

Küçüklüğümüzde inanardık, ani bizim derede yaşêr altın balıçak. Büklerdän işidardık – kim onu tutabilecek, çok kısmetli kişi olacek. Ama ne yazık, ki bu kısmet kimseyä gülümsämedi!

Yaz günnerinde derä boyunda uşak sesi bitmäzdi. Türlü meraklı oynnar uşaklar debreştirärdilär, sudan çıkmadaan: kim, daalıp, taa çok vakıt kalabilecek su altında; kim, üzeräk, taa hızlı geçecek derenin öbür kenarına; kim derenin dibinde bulacak en gözäl taşçaazı. **Dayma çayırda işidilärdi anaların sesleri, angıları çaarardılar evä evladlarını.**

Güz vakıdı derä uslanardı. Salt lüzgär oynaşardı çayırda. Gök hem Toprak hazırlanardı kışın gelmesinä.

Açan kalın buz sıkardı derenin kenarlarını, uşak sesi genä dirildärdi çevreyi. Bük havezlän hem sevinmeliklän karşılanardı ilk kaar yaaması. En gözäl donaklanardı derä. Te ozaman çekedärdi haliz kış oynnarı. Derä boyu genä ses, gülüş, şamata dolardı. Burada yapıları kızaklara koşulu köpek yarışları. En üreklilär pinärdilär en dik yamaç tepesinä. Oturup kızaklara ikişär kişi, sıkı tutunarak biri-birindän, yumulu gözlän onnar salınardılar aşaa. Bu oyuna deyardilär “Lüzgärlän yaraşmak”.

Kışın kısa günnär çabuk süüner. Uşaklar oyun arası denämeerlär, nasıl çöker avşam, da başlêr karannık olmaa. Tekrar derä boyunda öter anaların sesleri.

Küçüklük, küçüklük! Ne gözäl, unutulmaz yıllar. Ozaman biz inanêriz, ani kötülük cezasız kalmayacak, ozaman inanêriz - ilik taa güçlü kötülüktän. Bu inan bizi yapêr taa mutlu, verer bük umut, ki büdüynnän, düzäbiliriz uygun, kötülüksüz bir yaşamak. Ama ne yazık, küçüklük, ani çabuk geçersin...

Ömür, su gibi, akêr... Da biz mutlu olêriz, eer kendi aylemizde becerdiysäk kurmaa raat bir dünneçik, neredä var sevgi, saygı hem acızgannık. E-e-eh, küçüklük, geçip-uçêrsın, ama hiç kimsey seni unudamêr!

(M.Köse “Bozbey tamızlı” annatmasına görä)

Nr s/s	İtemnär	Ballar	
1.	Verili soruşlara cuvap edin.		
	a) Neyä inanarmışlar küçüklüğünde uşaklar? (1 cümlä)	L	L
		0	0
		1	1
	b) Angı meraklı oynnarı uşaklar oynardı derede ? (2 cümlä)	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3

2.	<p>“Lüzgärlän yaraşmak” oyunun sıralını yazdırın? (3 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3.	<p>“Küçüklük, küçüklük! Ne gözäl, unutulmaz yıllar...” Siz dä butürlü mü düşünersiniz? Fikirinizi açıklayın. (4 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
4.	<p>a) Verili teksttä üç artistik kolaylı bulun. Onnarı çıkarın, ne olduunu, belli edin.</p> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
	<p>b) Bir artistik kolaylınnan cümlä kurun.</p> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
5.	<p>“Ömür, su gibi, akêr ...” Verili deyimä görä fikirinizi açıklayın. (3 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

6.	<p>“E-e-eh, küçükük, geçip-uçêrsın, ama hiç kimsey seni unudamêêr!”</p> <p>Acaba neçin küçükükündän gözäl resimnär insanın fikirindä kalêr? Görgünüzdän olayları kullanarak, ilerledin bu fikiri. (5 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
7.	<p>Aşaada verili laflara bulun:</p> <p>a) sinonim</p> <p>uşak - _____</p> <p>vakıt - _____</p> <p>mutlu - _____</p> <p>saygı- _____</p> <p>kötülük- _____</p> <p>b) antonim</p> <p>kısa- _____</p> <p>havezlän - _____</p> <p>hızlı - _____</p> <p>üüsek - _____</p> <p>küçükük - _____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
8.	<p>Çıkarın teksttän:</p> <p>a) iki laf, neredä vokal dönmesi var hem bir laf, neredä konson dönmesi var;</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) iki adlık küçükükde formasında, hallarını belli edin;</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>c) üç nişannık herbir yaraştırma uurunda.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 L 0 1 2 L 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 2 L 0 1 2 3
9.	<p>Verili laf birleşmesinä sintaksis analizi yapın: meraklı oynunnar</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

10.	Teksttän verili aderliklerin çeşidini belli edin: <i>bu</i> – _____ <i>kimseyä</i> – _____ <i>seni</i> – _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
11.	Teksttän verili işliklerin morfologiya nişannarını yazın (<i>zaman, üz, sayı</i>): 1. çaarardılar – _____ 2. geçecek – _____ 3. inanêrız – _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
12.	Nişannı cümleyä sintaksis analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
13.	„Uşaklık – unutulmaz yıllar...” temasına görä (20-25 cümlä) kendi fikrinizi açıklayın. Fikrinizi açıklamaa deyni, aşadaki planı hesaba alın: I. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı olsun. II. Fikrinizi argumentläyin, dil zebillini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli). III. Dolu hem dooru literatūra dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, läüzümni materialı kullanın. IV. Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliinizi gösterin. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8	L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8

		L	L
		0	0
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
		8	8
		L	L
		0	0
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
14.	<p>Yazın bir <i>bildirim</i>, ki Çadır kasabasında beygir yarışması geçecek (<i>data, saat, er sizin bakışınıza görä</i>).</p> <p>Aşadaki istedikleri hesaba alın:</p> <p>I. Janranın strukturasını koruyun.</p> <p>II. Situaııyı dooru kullanın.</p> <p>III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.</p>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2